

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4C/10/2007
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7707205703
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Farkašovská
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2011:7707205703.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Ivetou Farkašovskou v právnej veci žalobcu D.. R. U., nar. X. XX. XXXX, bytom D.. E. XXXX/XX, E. proti žalovanému Okresné stavebné bytové družstvo, Plynárenská 1, Michalovce, právne zast. JUDr. Slavomírom Kučmášom, advokátom, Plynárenská 1, Michalovce, o určenie absolútnej neplatnosti právnych úkonov, takto

r o z h o d o l :

Súd z a m i e t a žalobu v časti určenia neplatnosti rozhodnutia žalovaného o účtovaní a vymáhaní 2,5 promile poplatku z omeškania, resp. pokuty z omeškania za obdobie od 1. 1. 2003 do zaplatenia.

Súd z a s t a v u j e konanie v časti určenia, že žalobca nie je povinný tieto platby žalovanému zaplatiť po dobu troch rokov pred podaním žaloby.

Náhradu trov konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4C/10/2007-82 zo dňa 7. 2. 2008 súd zamietol žalobu a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Týmto rozsudkom rozhodol o nároku žalobcu, ktorým sa domáhal určenia, že rozhodnutie žalovaného o účtovaní a vymáhaní 2,5 promile poplatku z omeškania, resp. pokuty z omeškania za obdobie od 1. 1. 2003 do zaplatenia sú neplatné a zároveň žiadal, aby súd určil, že nie je povinný tieto platby žalovanému zaplatiť po dobu troch rokov pred podaním žaloby. Súd prvého stupňa odôvodnil rozsudok tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca nie je užívateľom bytu vo vlastníctve žalovaného a nie je ani členom jeho družstva. S poukazom na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 697 Občianskeho zákonníka konštatoval, že nepovažoval za potrebné vykonať dokazovanie rozhodnutiami žalovaného, ktorých absolútnu neplatnosť žalobca žiada určiť, keďže bol toho názoru, že uplatňované promile, resp. percento poplatku z omeškania žalovaným z dlžnej sumy voči žalobcovi je v súlade so zákonom. Konštatoval, že pokiaľ žalobca túto žalobu podal ako reakciu na návrh na vydanie platobného rozkazu, vedeného na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 10Ro/35/04, nič žalobcovi nebránilo po vydaní platobného rozkazu na návrh žalovaného, podať proti tomuto platobnému rozkazu odpor a namietat' výšku poplatku z omeškania. Zamietnutie žaloby odôvodnil aj tým, že žalobu ako nečlena družstva žalovaného, rozhodnutia jeho predstavenstva nezaväzujú. Konštatoval, že žalobca v konaní neodôvodnil, že z akého právneho dôvodu by uvedené rozhodnutia predstavenstva mali byť absolútne neplatné právne úkony, ako to predpokladá občiansky zákonník.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca.

Uznesením KS Košice č.k. 1Co/112/2008-103 zo dňa 14. 5. 2009 súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa. V odôvodnení tohto uznesenia uviedol, že po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvého stupňa

doplniť dokazovanie predovšetkým ohľadne otázky, či rozhodnutiu o nároku žalobcu o neexistencii povinnosti platiť za konkrétne označené obdobie poplatok z omeškania, nebráni niektorá z prekážok konania a pokiaľ tomu tak nie je, bude potrebné o tomto nároku znovu rozhodnúť, rešpektujúc pritom záväzný právny názor odvolacieho súdu. Ohľadne prvého nároku na určenie neplatnosti právneho úkonu bude povinnosťou súdu prvého stupňa vyporiadať sa s náležitosťami takéhoto určovacieho nároku podľa ust. § 80 písm. c/ O.s.p., predovšetkým ohľadne preukázania naliehavého právneho záujmu na takomto určovacom výroku, s poukazom na nesporne zistenú skutočnosť, že žalobca nie je členom družstva žalovaného a teda na neho sa ani takéto rozhodnutie nemôže vzťahovať.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 13. 8. 2009 uviedol, že naliehavý právny záujem vidí v tom, že medzi účastníkmi konania nejestvuje zmluvný právny vzťah (pristúpenie k zmluve o výkone správy zo dňa 17. 11. 1998 neobsahuje nijaké podobné znenie), ktorý by právne žalovaného oprávňoval predpisovať a vymáhať od neho z dlžného nájomného a za služby za bývanie denne 2,5 promile poplatok z omeškania. Je taktiež zrejmé, že spoluvlastníkom bytu má byť aj iná osoba. Ak existuje prípadný dlh a žalobca je v omeškani, nech žalovaný vymáha od neho úrok z omeškania v zmysle príslušnej zákonnej úpravy. Keďže žalovaný s ním takúto zmluvu neuzatvoril, on nie je členom OSBD Michalovce, nie je povinný takéto jeho predpisy akceptovať a platiť mu peniaze.

V písomnom vyjadrení zo dňa 23. 11. 2009 žalobca uviedol, že prejednaniu jeho žaloby z 26. 4. 2007 súdom nebráni prekážka litispendencie ani prekážka res iudicata. Prekážka litispendencie je upravená v § 83 O.s.p. tak, že o tú istú vec ide vtedy, ak v neskoršom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom bolo už začaté iné konanie a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Predmetom konania 8C/149/2004 je pohľadávka 57 071,-Sk a jej príslušenstva (solidárny záväzok), kde účastníkmi konania sú žalobca a T. U., t.č. trv. bytom K. X R. E. (jej byt je v správe žalovaného). T.Q. U. sa z bytu na ul. D.. E. Č.. XX R. E. odsťahovala od 1. 1. 2004, kedy on ešte nebol v súdnom spore ohľadne veci 4C/10/2007. Predmetom konania 4C/10/2007 je iba 2,5 promile poplatok z omeškania účtovaný denne žalovaným od 1. 1. 2003 žalobcovi k dlhu na nájomnom a za služby s tým spojené za obdobie od 26. 4. 2004 do 26. 4. 2007, ako aj do budúcnosti a na strane žalobcu je iba jeden účastník - on - D.. R. U.. Priložil žalovaného návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 57 071,-Sk s prísl. z 2. 2. 2004.

Žalovaný v písomnom vyjadrení doručenom súdu 4. 10. 2010 uviedol, že na základe žiadosti súdu a v zmysle uznesenia o pripustení zmeny žaloby v znení: "rozhodnutie žalovaného o účtovaní a vymáhaní 2,5 promile poplatku z omeškania, resp. pokuty z omeškania, resp. poplatok z omeškania 0,5 % za každý deň omeškania, všetko od 1. 1. 2003 do zaplatenia sú absolútne neplatné právne úkony od začiatku, preto žalobca nie je povinný tieto platby zaplatiť žalovanému po dobu troch rokov dozadu od podania žaloby" a v zmysle rozhodnutia KS v Košiciach 1Co/112/2008 predkladá nasledovné vyjadrenie: odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu I. stupňa s tým, že treba skúmať, či rozhodnutiu o nároku žalobcu o neexistencii povinnosti platiť za konkrétne označené obdobie poplatok z omeškania, nebráni niektorá z prekážok konania. Vyššie uvedený formulovaný petit žaloby bol podľa ich názoru nevykonateľný a zároveň by nastala prekážka res iudicata vzhľadom na právoplatný rozsudok 8C/149/2009 vydaný Okresným súdom Spišská Nová Ves, ktorým priznáva poplatok z omeškania 0,5 % z dlžnej sumy za každý deň z omeškania od 1. 1. 2004 do zaplatenia. Preto, ak by súd vyhovel žalobe v časti druhého výroku: "žalobca nie je povinný ... platiť žalovanému poplatok z omeškania 0,5 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania od 4. 12. 2004 do 4. 12. 2007" pozn.: 3 roku od podania návrhu, tento výrok by bol v rozpore s právoplatným rozsudkom súdu 8C/149/2009 vydaným Okresným súdom Spišská Nová Ves, kde výrok znie: "Žalovaný je povinný ...zaplatiť žalovanému ... s poplatkom z omeškania 0,5 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania od 1. 1. 2004 do 20. 9. 2010 (pozn. minimálne vzhľadom na nezaplatenie celej istiny do dnešného dňa)". Taktiež uviedol tú skutočnosť, že právny základ nároku na poplatok z omeškania, resp. pokutu z omeškania žalovaný uplatňuje vychádzajúc zo zmluvnej voľnosti obsiahnutej v občianskom zákonníku s použitím z.č. 182/1993 Z.z. na základe uzatvorenej zmluvy o výkone správy medzi správcom a vlastníkami bytov a nebytových priestorov a to: v zmysle čl. 3 ods. 3 zmluvy o výkone správy zo dňa 3. 4. 1996: "v prípade omeškania s platbami podľa ods. 3 je vlastníkom bytu (nebytového priestoru) povinný zaplatiť správcovi poplatok z omeškania vo výške 0,5 = (pozn. 5 promile) z dlžnej čiastky za každý deň omeškania." K tejto zmluve pristúpil aj žalobca spolu s bývalou manželkou a uvedený poplatok bol žalovanému právoplatne priznaný vyššie uvedeným rozhodnutím 8C/149/2009. V zmysle novo uzavretej zmluvy o výkone správy zo dňa 17. 2. 2005 čl. VIII ods. 10 : "V prípade omeškania vlastníka s úhradou platieb podľa čl. VIII. ods. 7 a nedoplatku podľa článku VIII. ods. 8 uzavretej zmluvy je omeškaný vlastníkom povinný zaplatiť správcovi 2,5 promile z dlžnej sumy

(0,25 %) za každý deň omeškania. Táto zmluva zaväzuje žalobcu v zmysle § 8a z.č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov: "Vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome uzatvoria so správcom písomnú zmluvu o výkone správy. Zmluva o výkone správy, jej zmena alebo jej zánik sa schvaľuje nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Schválená zmluva o výkone správy alebo jej zmena alebo jej zánik je záväzný pre všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ak je podpísaný nadpolovičnou väčšinou vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a správcom." Preto trval na tom, že prípadne uplatnenie vyššie uvedeného poplatku z omeškania do 17. 2. 2005 alebo po tomto dátume zmluvnej pokuty z omeškania nie je bez právneho dôvodu. Ďalší dôvod, pre ktorý odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu I. stupňa bol naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nie je členom družstva a teda sa na neho ani takéto rozhodnutie nemôže vzťahovať. Má za to, že žalobca nie je aktívne legitimovaný a nemá právny záujem domáhať sa určenia neplatnosti rozhodnutia družstva či už predstavenstva alebo iného orgánu družstva, nakoľko rozhodnutia družstva zaväzujú iba členov družstva a iba členovia družstva sa môžu domáhať určenia neplatnosti akýchkoľvek rozhodnutí družstva a to zákonom stanoveným spôsobom (odvolanie voči rozhodnutiu predstavenstva na členskú schôdzu družstva a následnou žalobou na súde podľa § 242 Obchodného zákonníka). Taktiež uviedol, že u žalovaného neexistuje žiaden naliehavý právny záujem na podaní takejto určovacej žaloby, nakoľko všetky svoje práva čo sa týka povinnosti platiť poplatok z omeškania, resp. pokuty z omeškania mohol uplatniť v právoplatne skončenom konaní 8C/149/2004 a eventuálne bude môcť uplatniť v ďalšom konaní o zaplatenie dlžných úhrad spojených s užívaním bytu, ak by ho žalovaný začal. Žalobca sa podaním tejto žaloby, na podanie ktorej neexistuje naliehavý právny záujem, snaží sa účelovo oddialiť vymoženie dlžných úhrad za užívanie bytu, ktoré sú predmetom exekučného konania vedenom na OS Rožňava pod sp. zn. 6Er/407/2008 a ktorých výška okrem vymáhaných súm predstavuje na istine k dnešnému dňu sumu 11 059,61 Eur. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu 29. 10. 2010 uviedol, že žalovaný sa právne ani vecne nevyjadril v zmysle rozhodnutia KS v Košiciach sp. zn. 1Co/112/2008-103 zo dňa 14. 5. 2009. Z akého právneho titulu má platiť 2,5 promile poplatok z omeškania, resp. pokuty..., resp. 0,5 % popl. ... za každý deň omeškania ako nečlen družstva? Argumentoval prekážkami litispendencie a res iudicata, teraz opakovane res iudicata. Uviedol, že trvá na svojom písomnom vyjadrení zo dňa 17. 11. 2009, ako aj na ďalších svojich prednesoch (ústnych a písomných). K res iudicata doplnil už svoj právny a vecný názor: Rozsudok 8C/149/2004-94 zo dňa 4. 11. 2004 jemu OS v Spišskej Novej Vsi doručil k rukám dňa 4. 8. 2008. Podľa jeho názoru nijaká prekážka nejestvovala, rozsudok nemohol byť exekučným titulom v roku 2007, ani v 2008. Podľa právneho záveru odvolacieho súdu (ak ho prevzala žalovaná v 2. rade) mohol a nemusel nadobudnúť právoplatnosť okolo 14. 5. 2010 a mohol sa stať vykonateľným do troch dní, t.j. od 17. 5. 2010. Predložil uznesenie KS v Košiciach 5Co/200/2009-152 zo dňa 16. 4. 2010 (príl. 2). Vo veci uplatnil dovolanie NS SR (príl. 3). Nemá záver dovolacieho súdu. Žalovaný klame (2. strana, prvý odsek) vo vyjadrení, svoj dlh žalovanému zaplatil dňa 14. 5. 2010 a to konkrétne svoj podiel na dlhu vo výške 947,21 Eur. Je to presne polovica zo sumy 57 071,-Sk, delené dvomi je 28 535,50 Sk, 947,21 Eur. Ako účel platby uviedol sp. zn. EX 540/2007, predložil účtovný bankový doklad (príloha 4).

Z rozsudku č.k. 8C/149/2004-94 OS Spišská Nová Ves zo dňa 4. 11. 2004 súd zistil, že tento súd zaviazal žalovaných D. R. U. a T. U. spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi Okresnému stavebnému bytovému družstvu Michalovce sumu 57 071,-Sk s 0,5 % poplatkom z omeškania z dlžnej sumy za každý deň omeškania od 1. 1. 2004 do zaplatenia a trov konania vo výške 2 850,-Sk, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Z oznámenia OS Spišská Nová Ves doručené súdu 15. 11. 2010 (na čl. 209 spisu) vyplýva, že rozsudok vo veci 8C/149/2004 v konaní vedenom pred OS Spišská Nová Ves nadobudol právoplatnosť 17. 5. 2010 a vykonateľnosť 21. 5. 2010 v časti istiny, v časti trov 2. 6. 2010. Vo veci bolo podané dovolanie, spis sa t.č. nachádza na NS SR Bratislava.

Z formulácie právneho nároku vyplýva, že tento sa týka jednak určenia neplatnosti rozhodnutia žalovaného o uplatňovaní poplatku z omeškania a jednak negatívneho vymedzenia povinnosti žalobcu platiť žalovanému poplatok z omeškania. Takto formulované nároky majú znaky dvoch samostatných nárokov, predovšetkým z hľadiska toho, že aj nedôvodnosť prvého z nich, teda nároku na určenie neplatnosti právneho úkonu žalovaného nemusí mať za následok aj neodôvodnenosť druhého nároku

ohľadne povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému poplatok z omeškania. Poplatok z omeškania ako príslušenstvo peňažnej pohľadávky totiž nemá svoj základ v konkrétnom rozhodnutí žalovaného, ale má základ v konkrétnom právnom predpise.

Použitie poplatku z omeškania teda pripadá do úvahy iba v prípadoch, kde to Občiansky zákonník konkrétne vymedzuje. Žalobca nesporne nie je nájomcom bytu, ale jeho vlastníkom, pričom ust. § 697 predpokladá povinnosť zaplatiť prenajímateľovi poplatok z omeškania iba u nájomcu v prípade, že tento nezaplatí nájomné alebo úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu do 5 dní po jej splatnosti. Je teda zrejmé, že na žalobcu ako vlastníka bytu sa táto právna úprava nevzťahuje a teda niet ani právneho základu pre záver o tom, že žalobca je povinný žalovanému platiť poplatok z omeškania.

Podľa § 80 písm. c, O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Súd zamietol žalobu v časti určenia, že rozhodnutie žalovaného o účtovaní a vymáhaní 2,5 promile poplatku z omeškania, resp. pokuty z omeškania za obdobie od 1. 1. 2003 do zaplataenia sú neplatné z toho dôvodu, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na takomto určení, rozhodnutie predstavenstva žalovaného ho nezaväzuje a povinnosť platiť poplatok z omeškania pre neho nevyplýva ani zo žiadneho právneho predpisu.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa pojednávať znova.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky, konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Žalobu v časti určenia, že žalobca nie je povinný tieto platby žalovanému platiť po dobu troch rokov pred podaním žaloby súd zamietol z toho dôvodu, že žaloba bola podaná 26. 4. 2007, pričom v rozsudku vydanom v konaní pred OS Spišská Nová Ves 8C/149/2004 ide o obdobie od 1. 3. 2001 do 31. 12. 2003 v časti istiny a v tomto rozsudku je uvedené, že žalovaný má naďalej platiť poplatok z omeškania.

Súd majúci za to, že prekážka rozhodnutej veci je takou prekážkou postupu konania, ktorá bráni tomu, aby súd vo veci konal, konanie v časti určenia, že žalobca nie je povinný platiť žalovanému 2,5 promile poplatok z omeškania, resp. pokuty z omeškania za obdobie od 1. 1. 2003 do zaplataenia zastavil podľa § 104 O.s.p..

O trovách súd rozhodol podľa § 150 O.s.p., keď dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie trov žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, videl jednak v sociálnych a majetkových pomeroch žalobcu, (z ktorých dôvodov mu bolo súdom priznané aj oslobodenie od súdnych poplatkov) a tiež aj v celkovej osobitosti a výnimočnosti tohto sporu. Súd je toho názoru, že takýmto rozhodnutím o trovách konania sa neznižuje majetková sféra žalovaného, naopak, rozhodnutím podľa úspešnosti v konaní by bola dotknutá majetková sféra žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Košice prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 O.s.p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s

prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.